

Persbericht
Dornbirn, Juni 2011

ER IS GEEN KLOOF TUSSEN GISTEREN EN MORGEN Een gesprek met Odile Decq

Met projecten zoals het onlangs geopende Macro museum in Rome heeft Odile Decq architectonische visies gerealiseerd die het verleden en de toekomst onder één dak verenigen. De Franse architecte en stedenbouwkundige maakt hierbij duidelijk dat ze een voorstander is van een hedendaagse esthetiek die tegelijk op continuïteit én op contrast inzet. In 1996 won ze de Gouden Leeuw op de Internationale Ar-

chitectuur Biënnale in Venetië. Sinds de dood van haar partner Benoît Cornette leidt ze het internationaal kantoor ODBC architectes urbanistes en sinds 2007 leidt ze de École Spéciale d'Architecture in Parijs. Odile Decq ontwikkelt haar significante architectonische taal op basis van de analyse van het reeds bestaande, dat zij door interventies aanvult en opent naar de toekomst.

Mevrouw Decq, uw architectuurbureau ligt in de wijk Le Marais in het centrum van Parijs. Is deze historische omgeving een inspiratiebron voor u?

Odile Decq: Ik woon en werk nu al meer dan 30 jaar in Parijs. Hierbij is het voor mij heel belangrijk om midden in het stadscentrum te zijn. De historische omgeving zelf is voor mij niet relevant, het is veeleer de ligging. Hier in het centrum is alles dichtbij en wij beschikken over een optimaal netwerk wat betreft het openbaar vervoer en de de wegen in de stad. Onze huidige kantoorruimtes heb ik 18 jaar geleden gevonden, vroeger bevond zich hier een fabriek voor koperen buizen – in de 18e en de 19e eeuw bestonden er veel van zulke werkplaatsen in deze omgeving. Tegenwoordig worden ze vaak door architectuurbureaus gebruikt, daarom zijn er zoveel in Le Marais.

Bestaat er voor u zoiets als een persoonlijk voorbeeld wat de historische architectuur in uw omgeving betreft?

Odile Decq: Voor mij is het Centre Pompidou reeds een deel van de geschiedenis. Toen het meer dan 30 jaar geleden gebouwd werd, studeerde ik nog architectuur. Ik weet nog heel goed dat onze kijk op moderne architectuur door deze nieuwbouw fundamenteel veranderde. Het gebouw laat werkelijk de grens tussen de geschiedenis en traditie enerzijds en een nieuw begin anderzijds zien. Voor de

maatschappij was het Centre Pompidou zeker een grote schok, een sensationele donderslag bij heldere hemel, die ongekende nieuwe mogelijkheden voor de stad aangaf.

Uw ontwerpen staan bekend om hun veelzeggende hedendaagse esthetiek. Welke betekenis hebben de parameters continuïteit en contrast hierbij?

Odile Decq: Bij continuïteit gaat het om de vraag, hoeveel gebouwen in een bepaalde context gezien moeten worden. Dat betekent dat ze voor een bepaalde plaats ontworpen zijn en niet getransfereerd of gewoon ergens anders gebouwd kunnen worden. Het Macro museum in Rome bijvoorbeeld interpreteert de continuïteit met de stad op een moderne manier. De stad breidt zich in het binnenste van het gebouw uit, in de foyer en op het terras. De structuren van het gebouw laten dus continuïteit toe, maar ze organiseren de ruimte op een nieuwe manier, namelijk eigentijds. Naar mijn mening staat continuïteit ook in relatie tot het menselijk lichaam en zijn bewegingspatronen. Continuïteit is geen categorie van de formele architectonische taal, maar heeft betrekking op de organisatie van gebouwen en gebouwencomplexen. Het contrast heeft daarentegen betrekking op de vraag, hoe men iets hedendaags in een historische context ontwikkelt. Een nieuwbouw die aan reeds bestaande gebouwen toegevoegd wordt, vormt altijd een contrast, om het even waar hij staat.

Als een gebouw een dialoog met zijn urbane context aangaat, waar liggen dan de kwaliteiten die hedendaagse architectuur moet bieden?

Odile Decq: Daarop kan ik geen algemeen antwoord geven, omdat de dialoog steeds van de bestaande context van het bouwterrein afhangt. Daarom probeer ik door middel van ontwerpprocessen te begrijpen wat de stad betekent, wie erin gewoond heeft, hoe de stad zich ontwikkeld heeft en hoe ik deze ontwikkeling op een nieuwe manier kan voortzetten. De grote uitdaging hierbij is, nieuwe wegen te banen die naar de toekomst leiden.

Dan hoort de analyse bij uw ontwerpmethode?

Odile Decq: Dat klopt, ik analyseer heel veel. Het doel daarvan is, een programma en een beeld voor nieuwe gebouwen te ontwikkelen. Daarbij komt de vraag naar de vorm en het uiterlijk niet op de eerste plaats. Eerst moet men de structuren van een oord doorgronden.

Is de betrekking tot het verleden naar uw mening belangrijk, om toekomstige steden te bouwen?

Odile Decq: In elk geval. Er is geen kloof tussen gisteren en morgen. Ze zijn allebei door een onafgebroken stroom met elkaar verbonden.

Verbouwingen, uitbreidingen en saneringen worden steeds belangrijker in de architectuur. Wat vindt u van dit nieuwe werkterrein?

Odile Decq: Met het Macro museum in Rome heb ik cruciale ervaringen opgedaan op dit gebied. Het vroegere brouwerijgebouw stamt weliswaar uit de 20 ste eeuw, wat voor een stad als Rome echter niet echt oud is. Desondanks moesten wij de voorgevel behouden. Dus hebben we de buitenmuur als een soort van screen laten staan en een nieuw gebouw erachter geplaatst. Ik vond dit niet zinvol – in Frankrijk bestaat zelfs een begrip voor deze methode, we noemen het „Fassadisme“. Toch viel er over dit punt niet te discussiëren. Veel mensen zijn tegenwoordig bang voor hedendaagse architectuur en willen in plaats daarvan alles behouden.

In Frankrijk bestond het fenomeen van de Avantgarde. Denkt u dat avantgardistische ideeën in de architectuur ook vandaag nog een kans hebben?

Odile Decq: De Avantgarde is een historische beweging, in Frankrijk wordt tegenwoordig zeker geen avantgardistische architectuur meer gebouwd. Misschien was er een fase in de 70er jaren en later ook het tijdperk van de Grands Projets, die tenminste een frisse wind door de architectuur lieten waaien. Maar echt avantgardistisch was dat niet. Ik geloof dat er tegenwoordig geen Avantgarde meer bestaat, omdat architecten te dicht bij de macht komen.

Hoe komt u zelf aan uw ontwerpideeën?

Odile Decq: Voor mij gaat het er in de architectuur om, over de toekomst na te denken, te dromen, de wegen van het leven van morgen te verkennen en huizen voor de toekomst te bouwen. Deze worden tegenwoordig misschien nog niet geaccepteerd, maar ze zullen zich in de wereld van morgen bewijzen.

Welke rol spelen technische innovaties in uw werk?

Odile Decq: Het is van beslissend belang, nieuwe werktuigen te ontdekken waarmee wij nieuwe gebouwen kunnen uitvinden en het bouwen zelf kunnen verbeteren. Soms is het proces om opdrachtgevers, fabrikanten en controllers van innovaties te overtuigen, niet gemakkelijk. Maar het is fantastisch, als het uiteindelijk toch lukt.

Architectuur wordt steeds weer tot de leidende discipline van onze tijd uitgeroepen. Deelt u dit standpunt?

Odile Decq: Dat weet ik zeker. Architect zijn is een beroep waarbij men vooruit moet denken en gedurende lange tijdfasen aan een idee moet vasthouden. Architecten moeten aan morgen denken, nieuwsgierig zijn naar de wereld aan de andere kant van onze huidige horizon en onderzoeken hoe de maatschappij zich zal ontwikkelen. Een architect bouwt nooit voor vandaag, hij bouwt voor de toekomst. Daarom is architectuur ook een van de weinige disciplines die ertoe kan bijdragen de wereld van morgen te scheppen.

Bijkomende informatie: